

Ο) Η ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΥΠΩΝ

Ο1) ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Η εναρμόνιση των λογιστικών μεθόδων είναι απαραίτητη στη ζώνη του ευρώ για την ορθή κατάρτιση των ενοποιημένων λογαριασμών της ΕΚΤ και των εθνικών κεντρικών τραπεζών. Η εναρμόνιση είναι υποχρεωτική για τις κεντρικές τράπεζες τα κράτη των οποίων μετέχουν στην ΟΝΕ. Για τις υπόλοιπες κ.τ. δεν υπάρχει υποχρέωση αλλά σύσταση. Η τήρηση των στοιχείων που προορίζονται για την ΕΚΤ θα ακολουθεί την εναρμονισμένη μέθοδο. Οι εθνικές κεντρικές τράπεζες όμως έχουν θεωρητικά τη δυνατότητα να τηρούν με άλλες μεθόδους τα στοιχεία που προορίζονται αποκλειστικά για δική τους χρήση. Η εναρμόνιση αφορά τις δραστηριότητες που περιγράφονται στο Καταστατικό του ΕΣΚΤ και της ΕΚΤ. Στις δύο τελευταίες περιπτώσεις το Ευρωπαϊκό Νομισματικό Ίδρυμα (ΕΝΙ) συνιστούσε την πλήρη συμμόρφωση με τις εναρμονισμένες μεθόδους ώστε το ίδιο λογιστικό σύστημα να ισχύει και στο εσωτερικό των εθνικών κεντρικών τραπεζών α) για τις κύριες δραστηριότητες (core activities) και β) για τις μη νομισματικές εργασίες που δεν ενδιαφέρουν το ΕΣΚΤ. Τα κύρια συμπεράσματα της ομάδας εργασίας του ΕΝΙ που αφορούν τη βασική αρχή της αξιολόγησης των λογιστικών στοιχείων είναι τα εξής:

α) οι λογιστικοί κανόνες και πρότυπα στοχεύουν στην εξασφάλιση της αξιοπιστίας του συστήματος. Η παρουσίαση των χρηματοοικονομικών λογαριασμών του ΕΣΚΤ πρέπει να αντανακλά την οικονομική πραγματικότητα ώστε το μήνυμα να μεταδίδεται με απλό και διαφανή τρόπο.

β) οι εθνικές κ.τ. πρέπει να εφαρμόζουν, στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, την αρχή της σύνεσης. Τυχόν αβεβαιότητες για ορισμένες συναλλαγές πρέπει να λαμβάνονται υπόψη ώστε να καθίσταται ακριβής ο υπολογισμός των κερδών και να διασφαλίζεται η γνησιότητα των πληροφοριών.

γ) μερικές κεντρικές τράπεζες μπορεί να εκτίθενται στο συναλλαγματικό κίνδυνο και σε άλλους κινδύνους που δεν είναι σε θέση να καλύψουν. Αυτό σημαίνει ότι απαιτείται να διαθέτουν σημαντικά αποθεματικά για την κάλυψη ενδεχομένων ζημιών. Στα πλαίσια του ορισμού του κέρδους αυτό μπορεί να επιτευχθεί με τη χρήση μιας πολιτικής συγκρατημένης αποτίμησης, ενός μη διανεμητικού λογαριασμού αναπροσαρμογής ή μιας γενικής πρόβλεψης κινδύνου ή με ένα συνδυασμό όλων των ανωτέρω μεθόδων.

δ) διαφορές στις μεθόδους αποτίμησης δεν επηρεάζουν απαραίτητα τα κέρδη που διανέμονται στους μετόχους στο βαθμό που αρχικά αναμένεται. Είναι όμως επιθυμητή η επιλογή των κατάλληλων λογιστικών αρχών και τεχνικών για να αποφευχθούν οι στρεβλώσεις. Το Συμβούλιο των Διοικητών του ΕΝΙ όφειλε να καθοδηγήσει την ομάδα εργασίας για τα λογιστικά ζητήματα σε μία σειρά πολιτικής φύσης θεμάτων ώστε να προχωρήσει στην επιλογή των κατάλληλων λογιστικών μεθόδων. Πρόκειται για τα εξής:

1) βάση αποτίμησης των στοιχείων του ισολογισμού

2) βάση αναγνώρισης του εισοδήματος και λογιστική απεικόνιση των κερδών και ζημιών που προκύπτουν από την εκτίμηση του εισοδήματος

3) στοιχεία ενεργητικού και παθητικού που θα περιληφθούν στον ισολογισμό της ΕΚΤ

4) αρχική εκτίμηση των στοιχείων που θα μεταβιβασθούν στην ΕΚΤ που θα αποτελεί τιμή πώλησης για τις εθνικές κεντρικές τράπεζες και τιμή κόστους για το σύστημα

5) αναγνώριση των πραγματοποιηθέντων κερδών και ζημιών σε συνάλλαγμα

6) λογιστική του ευρωπαϊκού τραπεζογραμματίου

7) ζητήματα διακανονισμού συναλλαγών στη ζώνη του ευρώ

8) μέθοδος υπολογισμού, συγκέντρωσης και αναδιανομής του νομισματικού εισοδήματος

9) μέθοδος εκτίμησης των αποθεματικών σε χρυσό. Οι μέθοδοι που θα επιλέγοντο είχαν ιδιαίτερη σημασία για το νομισματικό εισόδημα των εθνικών κεντρικών τραπεζών από το οποίο εξαρτάται ο αριθμός και το μισθολόγιο του προσωπικού τους και η χρηματοδότηση των μη νομισματικών εργασιών. Σύμφωνα με όσα προτείνοντο και με βάση μια αρχική εκτίμηση στελέχους κεντρικής τράπεζας, οι κεντρικές τράπεζες των ακόλουθων κρατών θα είχαν αυξημένο νομισματικό εισόδημα μετά την αναδιανομή των κερδών από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα:

1) Γαλλία

2) Δανία

3) Ελλάδα

4) Ηνωμένο Βασίλειο

5) Ιταλία

6) Λουξεμβούργο

7) Πορτογαλία

8) Σουηδία

9) Φινλανδία

Αντίθετα οι κεντρικές τράπεζες των εξής κρατών θα είχαν μειωμένο νομισματικό εισόδημα σε σύγκριση με το σημερινό:

1) Αυστρία	4) Ιρλανδία
2) Βέλγιο	5) Ισπανία
3) Γερμανία	6) Κάτω Χώρες

Η ανωτέρω εκτίμηση είχε γίνει με την υπόθεση εργασίας ότι όλα τα κράτη μέλη θα μετείχαν στην ΟΝΕ. Η ομάδα εργασίας του ΕΝΙ για τα λογιστικά ζητήματα προχώρησε και απάντησε στα ακόλουθα θέματα: